

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м.Херсон-Кропивницький, Україна)

ВШТІІІ Академія Прикладних Наук м. Познань
(Республіка Польща)

Інститут статистики та економетрики, Кільський університет
імені Христіана Альбрехта (Німеччина)
Університет Дюкейн, Пітсбург
(США)

Латвійський університет біологічних наук та технологій
(Латвія)

Львівський національний університет природокористування
(м.Львів, Україна)

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
(м.Тернопіль, Україна)

Університет Григорія Сковороди в Переяславі
(м.Переяслів, Україна)

Дніпровський аграрно-економічний університет
(м.Дніпро, Україна)

Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»
(м.Київ, Україна)

Херсонська державна морська академія
(м. Херсон, Україна)

**ЗБІРНИК ТЕЗ
за матеріалами**

Міжнародної науково-практичної конференції

**«Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні,
поведінкові аспекти»**

18 квітня 2024 року

Херсон – Кропивницький

УДК 37.01

Відповідальний за випуск: Варнавська І.В.

Друкується за рішенням Вченої ради Херсонського державного аграрно-економічного університету протокол №8 від 30 травня 2024 року

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність та об'єктивність наданої інформації

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні, поведінкові аспекти»: збірник матеріалів (18 квітня 2024, м. Херсон-Кропивницький, Україна) / за заг.ред. Варнавської І.В. Херсон-Кропивницький, ХДАЕУ, 2024. 286 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні, поведінкові аспекти» за основними напрямками: теоретико-методичні аспекти сучасної освіти; комунікативна компетентність фахівця як соціально-філософський дискурс; стратегічні вектори розвитку освітнього простору та системи освіти в умовах сьогодення; соціально-економічні та науково-технічні детермінанти педагогічної інноватики в умовах глобалізації та інтеграції освітніх процесів; психолого-педагогічні фактори в системі освітньої діяльності та освітнього менеджменту; психологічні аспекти конкурентноспроможності фахівця в умовах воєнного та повоєнного часу; сучасні тренди розвитку психолінгвістики.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти та всім зацікавленим особам. За виклад, зміст, достовірність і грамотність опублікованих матеріалів відповідають автори.

УДК 37.01

@ ХДАЕУ, 2024

ЗМІСТ

<u>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ</u>	9
БІЛОВА О. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИКИ У ШКОЛІ ТА ЗВО В УМОВАХ РЕФОРМИ ОСВІТИ	9
БОРЯК І. В., СЕМЕНИШИН О. І. ВИКОРИСТАННЯ TED TALKS ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: МОЖЛИВОСТІ І ПЕРЕВАГИ	12
ГЛАВАЦЬКА Ю. Л. СОКРАТОВСЬКЕ ОПИТУВАННЯ ЯК ПРИЙОМ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	15
ГУБЕНІ Ю. Е, ЗЕЛІСКО Н. Б., РАЙТЕР Н. І. ДИНАМІЧНІ ТА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ МОТИВАЦІЇ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТ	18
ДЕРІЙ Ж. В. ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	21
ДЯГИЛЕВА О. С., СВИРИДА В. С, ЮРЖЕНКО А. Ю. РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ МОРСЬКІЙ ОСВІТІ	24
КАН О. Ю. AI IN ENGLISH LEARNING FOR HOSPITALITY STUDENTS	27
КОВАЛЕНКО О. М. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ	30
КОНОНЕНКО Л. В., САВЧЕНКО В. М. СТАНОВЛЕННЯ «EDUCATION 5.0»: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	33
ЛЕВИЦЬКА А. І. ФІЛОСОФСЬКЕ ОБҐРУНТУВАННЯ АНТРОПОЛОГІЧНОГО МЕТОДУ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ВІД ТРАДИЦІЙ ДО СУЧАСНОСТІ	36
МИНКІНА Г. О. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	39
СОВАЧ К. О. РОЛЬОВА ГРА ЯК ПРОДУКТИВНА СТРАТЕГІЯ НАВЧАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ	42
СТЕЖКО З. В. У ЛАБИРИНТАХ ФІЛОСОФІЇ: ІСТИННІСТЬ ЧИ ВИДИМІСТЬ? (ОСВІТНІЙ ВИМІР)	45
СТРИКАЛЕНКО А. Ю., СТРИКАЛЕНКО Є. А. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ В ДИСТАНЦІЙНИХ УМОВАХ	48
ТІТОВА А. С., СКІБІНА Т. І. РОЛЬ ТА ВИКЛИКИ АНАЛІЗУ ДАНИХ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	52
ТРУХАЧОВА К. В. ДІЛОВА ГРА ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	55
<u>КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ ДИСКУРС</u>	58
БІЛОКОПИТОВ В. В., ЕЛЬ ГУЕССАБ К., БІЛОКОПИТОВА Н. І. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ІНТЕГРУЮЧИЙ СОЦІУМ ЧИННИК	58
ДРУЖЕНЕНКО Р. С. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЕТИКЕТУ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ЗВО ШЛЯХОМ АНАЛІЗУ КОРПОРАТИВНОГО ЛИСТУВАННЯ СТУДЕНТА І ВИКЛАДАЧА	61
IVANOVA N. BUSINESS COMMUNICATIONS: HOW UNDERSTANDING EVOLVES IN AN ERA OF CHANGE	64
КАЦАВЕЦЬ Р. С. МОВЛЕННЄВА МАЙСТЕРНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	67

КУБРАК О. В. ДО ПИТАННЯ ПОШУКУ КОМУНІКАТИВНИХ ПІДСТАВ ЯК ГАРАНТА СОЦІАЛЬНОЇ ТА ОСОБИСТІНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ	71
ЛЄНЬ Т. В. МІЖОСОБИСТІСНА КОМУНІКАЦІЯ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	74
МАТУСЯК Г. І. ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ ТА ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КАТЕГОРІЇ ВДЯЧНОСТІ	77
МИНКІН М. В. МОТИВАЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ФАХІВЦЯ СЬОГОДЕННЯ	80
ПЕЛИХ Н. Л. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ Є СКЛАДОВОЮ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНОГО ФАХІВЦЯ	83
ПЕРЦЕВА В. А. ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ МОВНОГО ЕТИКЕТУ ПРАВООХОРОНЦЯ В МЕЖАХ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ»	86
РИМАР С. П. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ЗРОСТАЮЧОЇ РОЛІ КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В СУЧАСНИХ ПРОЦЕСАХ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	89
ЯКУБОВСЬКА М. С., ДАНЬШОВА В. О. ЕКЗИСТЕНЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЇ ЛЮДИНИ І СВІТУ: НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКА-ВОЇНА АРТУРА ДРОНЯ	92
<u>СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ТА СИСТЕМИ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ</u>	97
АБГАШ Т. І., РУДІК Н. М. ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	97
АВЕРЧЕВА Н. О. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ	100
ЄСИПЕНКО А. О., ЧЕПОК Р. В. СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	104
КОБУС О. С., БОНДАРЕНКО С. Ю. ВИВЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МОДЕЛЕЙ «ПЕРЕВЕРНУТОГО КЛАСУ» У ВИКЛАДАННІ ФІЗИКИ ТА МАТЕМАТИКИ ЯК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	109
КОЛОМІЄЦЬ О. Б. ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	112
LEVKOVETS N. P. THE INFLUENCE OF STAKEHOLDERS ON QUALITY ENSURING HIGHER EDUCATION	115
ПАВЛЮК А. П. ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ У ПРОЦЕСІ ВІДНОВЛЕННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	118
ПАЛЬЧУК О. І. ЦИФРОВА ГІГІЄНА: НОВІТНИЙ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИКЛИК У ОСВІТНІЙ СФЕРІ	122
ПЕТЮХ А. В., КАЗИМИР Я. В. ОСВІТА І ВІЙНА: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В НОВИХ УМОВАХ	125
ПРАВОТОРОВА О. М. ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ - ЮРИСТІВ: НЕОБХІДНІСТЬ ТА РЕАЛІЇ	128
СЕДЛЯР М. О., СЕДЛЯР Д. О., КОХНО Л. М. РОЛЬ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНІЙ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	131
ТЕРНАВСЬКА Т. А. КРИТЕРІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ У СТІЙКОСТІ ТА ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ	135
ФЕДЧИШИНА А. О., ТАДЕУШ О. М. НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ У СПОЛУЧЕНОМУ КОРОЛІВСТВІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ: МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ПЕРЕМІЩЕНИХ УКРАЇНЦІВ	137
ЧЕБОТАРЬОВ В. А., ТУМПАКОВ О. В. РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	141

ЧЕПОК Р. В. КЛАСИФІКАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	144
ЮРЧЕНКО Л. І. ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ПРИРОДООХОРОННІЙ ОСВІТИ ЗА УМОВ СОЦІАЛЬНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ	149
YANDOLA K. NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES	152
KUZMENKO. A. ACADEMIC INTEGRITY AND WAYS TO PREVENT ACADEMIC MISCONDUCT	155

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА
ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОЦЕСІВ**

БІЛОУСОВА Т. П. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМЕТРИКИ	158
ВЕЛНЕЧУК В., ШАЛАР О. Г., СТРИКАЛЕНКО Є. А. СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ	162
ВЕЛНЕЧУК О., ШАЛАР О. Г., СТРИКАЛЕНКО Є. А. ПРАВИЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗДОРОВОМУ СПОСОБІ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ	166
ГАЙША О. О., НАВРОЦЬКИЙ В. А., МАРУНЯК Н. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ГАЛУЗІ ПРОГРАМУВАННЯ	170
ДУМЕНКО І. В. МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ В ОРГАНІЗАЦІЇ	173
ЄФРЕМОВ А. О., ВАРНАВСЬКА І. В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСВІТНЮ СИСТЕМУ	176
ІВАНЕНКО В. С., БОЛІЛА С. Ю. ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: СТРАТЕГІЇ УСПІХУ ТА ВИКЛИКИ АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІН	179
КОВАЛЬОВ Д. В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ГЕНДЕРНОГО ПАРИТЕТУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОЦЕСІВ	182
КУЗНЕЦОВА Т. Д., КОВАЛЬОВ Д. В. МЕТОДИКО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРІНГУ ЯК СКЛАДОВА ГЕНДЕРНОГО ПАРИТЕТУ В УКРАЇНІ	185
МЕШКО Г. М., ГАВРИШОК О. Б. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ: СТАН СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ДИСКУРСУ	188
РЯБЕНКО Г. М., МАТВІЄНКО С. В., КУДРИЧ В. П. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ БАНКУ	191
ЧУМАЧЕНКО О. А. ПОВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО КОНТЕКСТУ Д. БУРЛЮКА ТА ВІДНОВЛЕННЯ ВЕЛИКОГО ЛУГУ	194
ЧУМАЧЕНКО ЛАСОВСЬКА Г. МЕДІА ЕКОЛОГІЯ “ЧЕРЕЗ-РОСІЙСЬКОГО” ПЕРЕКЛАДУ: КОМУНІКАЦІЯ ТА МАНІПУЛЯЦІЯ	198

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ФАКТОРИ В СИСТЕМІ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

БОЙКО Л. М. HOW TO MOTIVATE STUDENTS IN ONLINE LEARNING	201
ВАРНАВСЬКА І. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ	204
МАШАРПОВА К. Б., ШАУМЯН О. Г. АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ-СИРИТ	207
ХАРЛАМОВ М. І., ЧИРКІНА-ХАРЛАМОВА М. А., МИХЛЮК Е. І. ДО	210

classroom setting.

Список використаних джерел:

1. Lupien, S. (2014) Well-Stressed: How You Can Manage Stress Before It Turns Toxic. Collins. Retrieved from: <https://www.goodreads.com/book/show/13838715-well-stressed> [in English].
2. Manson, M. (2016). The Subtle Art of Not Giving a Fuck. A Counterintuitive Approach to Living a Good Life]. HarperCollins, New York. Retrieved from: <https://yes-pdf.com/book/3345/read> [in English].
3. Sapolsky, R.M. (2004). Why Zebras Don't Get Ulcers. New York. Retrieved from: <https://www.ebooks.com/en-ua/book/633269/why-zebras-don-t-get-ulcers/robert-m-sapolsky/> [in English].

Варнавська І.В. - к.пед.н., доцент

*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м.Херсон, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ

Сформований синдром емоційного вигорання дезорганізує професійну діяльність, є наслідком серйозних психосоматичних проблем, що потребують допомоги фахівців. Попередити виникнення синдрому емоційного вигорання у викладачів чи мінімізувати його наслідки можливо при реалізації спеціальних профілактичних і психокорекційних програм. Не ставлячи під сумнів необхідність проведення психокорекційної, психопрофілактичної роботи з викладачами, багато авторів зазначають, що на низку зовнішніх факторів професійної діяльності викладача (таких як оплата та умови праці, рівень відповідальності за реалізовані функції, оцінку професійної діяльності з боку адміністрації вишу, колег, студентів, високий рівень ділових контактів) впливати практично неможливо, до впливу можуть бути схильні виключно

внутрішні чинники: особливості мотивації, саморегуляція, самоконтроль стресових ситуацій тощо.

Так відмінність діяльності викладачів закладів вищої освіти, які здійснюють викладацьку, професійну діяльність вимагають особливих профілактичних і корекційних програм, порівняно зі співробітниками, які не здійснюють професійної діяльності. Здійснювати програмну діяльність із профілактики синдрому емоційного вигорання доцільно у напрямках: інформаційна підтримка, емоційна підтримка і підвищення значущості педагогічної праці.

На етапі інформаційної підтримки пропонується докладно інформувати викладачів про «синдром емоційного вигорання», його структуру та особливості прояву. Знання про поведінкові особливості прояви синдрому, його окремих симптомів сприяють усвідомленню наявності у своїй поведінці прояви синдрому і формують мотивацію звернення за спеціалізованою психологічною допомогою. На етапі емоційної підтримки може проводитися індивідуальна або групова психокорекційна робота. Вибір тієї чи тієї форми профілактичної психокорекційної роботи обумовлений низкою факторів:

- індивідуальна робота забезпечує високий рівень диференціювання, конфіденційності, варіативності використовуваних методів, проте вона вимагає від психолога значних часових та енергетичних витрат і високого рівня професіоналізму;

- групова робота (у вигляді соціально-психологічного тренінгу в обсязі 10-12 занять з періодичністю 1-2 рази на тиждень) надає можливість відпрацювання таких навичок: комунікативності, саморегуляції, зворотного зв'язку, що найбільше ефективно формуються в умовах групової діяльності.

Найбільш ефективним є поєднання групової та індивідуальної роботи, що може проводитися за підсумками групової роботи з викладачами, що мають найбільші труднощі.

Тут доречна модель попередження формування синдрому емоційного вигорання в просторі вищої школи, що включає низку принципів, методів, умов

проведення корекційних заходів і результативність оцінки ефективності. Корекційна діяльність розгортається із врахуванням трьох етапів: підготовчого, основного і підсумкового, кожен з яких охоплює обов'язкові діагностичні, корекційні та просвітницькі компоненти, що відповідають основним цілям етапу. Експериментальна перевірка підтвердила успішність реалізації моделі для зниження рівня емоційного вигорання у викладачів вищої школи, проте найбільш інертною виявилася фаза резистенції в порівнянні з фазами напруги та виснаження, де зрушення були найбільш вираженими. Як метод корекції пропонується використовувати ігрові методи із застосуванням БОС-терапії. Тренінг із використанням технологій ігрового біоуправління у тому, що на екрані виникає модель стресової ситуації з урахуванням змагального сюжету, відбувається сканування внутрішніх відчуттів людини. Домогтися виграшу або позитивного розвитку сюжету можливо лише при формуванні навички довільного керування вегетативними функціями, оскільки обов'язковою умовою є перебування людини у стані спокою і релаксації. За допомогою такої гри формується модель ефективної поведінки у ситуації стресу та виробляються навички перенесення отриманих способів конструктивного вирішення стресових ситуацій у реальні ситуації стресового типу. Таким чином, можна констатувати, що в корекційній роботі щодо зниження рівня емоційного вигорання у викладачів можуть використовуватися як індивідуальні, так і групові методи психологічної допомоги, проте вони дозволяють лише знизити рівень вигорання, а при збереженні впливу зовнішніх факторів можливо формування синдрому знову.

Професійна діяльність викладача закладів вищої освіти відноситься до типу стресогенних професій, які вимагають високого рівня психоемоційної стійкості, комунікативності, стресостійкості, саморегуляції. Факторами, що сприяють розвитку емоційного вигорання у викладачів є: щоденне психоемоційне навантаження внаслідок високої відповідальності, наявності великої кількості ситуацій невизначеності, що вимагають оперативного прийняття рішень, контингент учнів, що постійно змінюються, постійно

змінюються умови діяльності. Наслідки впливу вигорання на професійну діяльність викладачі можуть бути нівельовані у випадку своєчасного звернення за професійною психологічною допомогою і реалізацією у закладі програм психопрофілактики і психокорекції, проте без істотних змін зовнішніх умов діяльності уникнути вторинного виникнення синдрому емоційного вигорання навряд чи можливо.

Список використаних джерел:

1. Варнавська І.В. Фактори емоційного вигорання педагогів. *Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)*. 2023. № 14(28). С.340-350.
2. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. Київ : Педагогічна думка, 2016. 219 с.

Машаріпова К.Б. – здобувачка першого (бакалаврського) рівня

Шаумян О.Г. – к. псих.н., доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет,

м. Херсон, Україна

АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ-СИРИТ

Держава та її розвиток залежить від розвитку майбутнього покоління. Останніми роками зростає тенденція щодо відмови сімей від батьківства. Саме це і призводить до зростання кількості дітей-сиріт в Україні.

Інструментами впливу, що можуть сприяти вирішенню проблем соціально-психологічної реабілітації дітей, є їх соціалізація, адаптація, психологічна підтримка, проведення арт-терапії для вивчення і реабілітація до середовища дитини, формування правил поведінки, цінності в житті. Саме в сім'ї формуються морально-естетичні норми, норми поведінки, трудові